

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Teologie
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Teologie
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	Formare profesională teologică /Nivelul I inițial de certificare pentru profesia de preot și profesor de religie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Isihasm bizantine în secolele XIII-XV			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.A.02.I.309	M	1	2	6
Tipul de evaluare	Categoriza formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen				
Titular activități curs	Arhid. Prof. univ. dr. Ioan I. Ică jr.			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Pr. Asist. univ. dr. Vasile Bîrzu			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	2			3
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	28			42

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		48
Tutoriat:		
Examinări:		
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		108
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		150

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesare a fi promovate anterior	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe privind antropologia, pnevmatologia și psihologia patristică și modernă
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă • Lectura suportului de curs
De desfășurare a sem/lab/pr	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Operarea cu concepte fundamentale în domeniul spiritualității, al antropologiei și psihologiei religiei; • Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihopatologia stărilor pătimase sau elevat spirituale; • Orientarea studenților în cadrul tradiției și practicii rugăciunii isihaste • Familiarizarea și formarea studenților cu practica rugăciunii isihaste și cu înțelegerea fenomenologiei spirituale pe care o presupune;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacității de comunicare, a asertivității; • Cultivarea capacităților creative, încurajarea gândirii flexibile; • Dezvoltarea abilităților contemplative și estetic spirituale; • Stimularea interesului pentru practica duhovnicească isihastă și înțelegerea altor tipuri de spiritualități din alte religii;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale spiritualității; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; asimilarea cunostintelor generale de baza necesare pentru o buna introducere în spiritualitatea ortodoxa - cunoasterea principalelor etape ale procesului ascetico-mistic si resorturile lor psihologice • - asigurarea fundamentelor teoretice necesare unei abordari deopotriva diacronice si sistemice a spiritualitatii.
Obiectivele specifice	Se anticipează că prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptele de bază din domeniul spiritualității și psihologiei religioase; • să aprofundeze cunoașterea și stăpânirea curentelor și practicii isihaste așa cum e descrisă de operele autorilor studiați • să identifice relațiile existente între etapele și procesele psihice-duhovnicești specifice spiritualității creștine; • să interpreteze manifestarea fenomenelor spirituale și psihologice; • să relizeze conexiunile interdisciplinare în ce privește cunoașterea divină (dogmatica) și evoluția spirituală în general; • să înțeleagă caracteristicile evoluției spirituale specifice persoanei în comuniune cu Dumnezeu.

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	1. Viata Sfântului Teolipt al Filadelfiei	1
Curs 2	2. Viata Sfântului Teolipt al Filadelfiei	1
Curs 3	3. Opera și doctrina lui Teolipt.	1
Curs 4	4. Sfântul Grigorie Palama - scriitor duhovnicesc isihast și epoca sa	1
Curs 5	5. Peregrinarea formării monahale a Sf. Grigorie Palama.	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 6	6. Începutul activității literare și opera Sf. Grigorie Palama.	1
Curs 7	7 Petru Athonitul — prototip al isihasmului pentru pustnici.	1
Curs 8	8. Fecioara Maria — prototip biblic al vieții isihaste	1
Curs 9	9. Fecioara Maria — prototip biblic al vieții isihaste	1
Curs 10	10. Tratatul către Xenii — isihasm pentru monahii din mănăstiri	1
Curs 11	11. Tratatul către Ioan și Teodor — isihasm pentru intelectuali în lume	1
Curs 12	12. Decalogul Noului Testament — lege morală pentru credincioșii simpli	1
Curs 13	13. Sfântul Grigorie Palama și isihasmele bizantine târzii	1
Curs 14	14. Isihasm, istorie și eshatologie în Bizanțul târziu	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	1 epoca și contextul politic și bisericesc	2
Sem 2	2. Irina/Evloghia Chumnena	2
Sem 3	3 „Cuvânt care lămurește lucrarea ascunsă în Hristos și arată pe scurt scopul făgăduinței monahale - al lui Teolipt al Filadelfiei” urmat de 9 capete	2
Sem 4	4 energii necreate versus substanțialism catolic: Varlaam Calabritul	2
Sem 5	5. Între Athos și lume	2
Sem 6	6. Prezentarea operelor palamite: <i>Viața Sfântului Petru Athonitul</i> (ed. 1698); 2. <i>Trei capitole despre rugăciune și curăția inimii</i> (ed. 1782); 3. <i>Epistolă către Pavel Asan despre schima cea mare</i> (ed. 1989); 4. <i>Epistolă-tratat către monahia Xenii despre patimi, virtuți și roadele răgazului/opririi minții</i> (ed. 1782); 5. <i>Epistolă-tratat către Ioan și Teodor filozofii</i> (pe aceeași temă ca și scrierea către Xenii; ed. 1861); 6. <i>Decalogul legii lui Hristos</i> (ed. 1782); 7. <i>Patru rugăciuni</i> (alcătuite ca arhieru; ed. 1992).	2
Sem 7	7. viața Sf. Petru Athonitul: dezbateri pe text	2
Sem 8	8. dezbateri pe text	2
Sem 9	9. dezbateri pe text	2
Sem 10	10. dezbateri pe text	2
Sem 11	11. dezbateri pe text	2
Sem 12	12. <i>Decalogul legislației după Hristos sau al Noului Testament și Epistola către Pavel Asan</i>	2
Sem 13	13 <i>Viața Sfântului Maxim Kavsokalivitul</i>	2
Sem 14	14. Ioasaf/Ioan VI: scrieri teologice-polemice împotriva lui Prohor Kydones, a legatului Paul, a islamului și a iudeilor.	2
Total ore seminar/laborator		28
Metode de predare		

Bibliografie

<p>Referințe bibliografice recomandate</p>	<p>FILOCALIA ROMANA VOL. 6 SI 7 *TEOLIPT AL FILADELIEI CUVIOSUL ȘI MĂRTURISITORUL, <i>Cuvinte duhovnicești, imne și scrisori</i>, Deisis, 2000, 384 p. <i>Viața Sfântului Maxim Kavsokalivitul</i> *GRIGORIE PALAMA, SFÂNTUL, <i>Fecioara Maria și Petru Athonitul — prototipuri ale vieții isihaste și alte scrieri duhovnicești. Scrieri II</i>, studiu introductiv și traducere de diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, 2005, 443 p. 4) Pannayotis Nellas, <i>Omul-animal îndumnezeit</i>, cap. „Veșmintele de piele”, Ed. Deisis, (orice ediție). 5) Sf. Grigorie Palama, <i>Decalogul legiurii după Hristos</i>, în „Mitropolia Ardealului” 3-4/1985, p. 209-214.</p>
<p>Referințe bibliografice suplimentare</p>	<p>6)* Sf. Nicodim Aghioritul, <i>Despre cele zece porunci</i>, în <i>Carte foarte folositoare de suflet</i>, Ed. Mitropoliei Banatului, p. 41-49; <i>Despre împrejurările păcatelor</i>, <i>ibidem</i>, p. 49-54. Pelerinul Rus, ed. Deisis D. Stăniloae – <i>Viașa și învățătura Sf. Grigorie Palama</i>. Viețile Sf. Gheorghe și Calinic de la Cernica Diata starețului Gheorghe de la Cernica Paisie Velicicovski – <i>Viața și învățătura</i> Ignatie Briancianinov – <i>Despre învățare</i> Ignatiu de Loyola – <i>Exerciții spirituale</i> Tereza de Avila – <i>Castelul interior</i> Arhim Cleopa Ilie – <i>Despre vise și vedenii</i> Paisie Velicicovski - <i>Crinii Țarinii</i> Arhim Andrei Scrima - <i>Rugul Aprins</i> Mitrop. Antonie Plamadeala – <i>Rugul Aprins</i> Dario Rocanelo – <i>rugăciunea lui Iisus la Starețul Vasile de la Poiana Mărului</i> IG Savin – <i>Mistica apuseană și răsăriteană</i> Nichifor Crainic – <i>Sfintenia - împlinirea umanului</i> Idem – <i>Cursurile de mistica</i> Nicolae Mladin – <i>Prelegeri de Mistica</i> Nicolae Mladin – <i>Mistica Paulina</i> D. Staniloae – <i>Spiritualitate Ascetica și Mistica</i> Thomas Spidlik – <i>Manual sistematic de spiritualitate</i>, vol. I Pr. Vasile Bîrzu – <i>Împlinind Legea Dragostei în adâncul inimii</i>, <i>Spiritualitate isihastă la Diadoh al Foticeei</i>. <i>Filocalia sfintelor nevointe ale desavârșirii</i> vol.1-12</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu aceștia în vederea analizei problemei.

- elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității
- proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei

elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din input, elaborare și output.

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30	CPE
	Rigoarea științifică a limbajului	Lucrare scrisă	10	
	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10	
Seminar	Întocmirea și susținerea unui referat, a unei aplicații	Verificare orală Formă alternativă de evaluare-Fișă de evaluare seminar	40	CPE
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10	

Standard minim de performanță
50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3

(*) **Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.**

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen;

CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09. 20 20.

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Data avizării în Departament: 5.10.2020 Titular disciplină	Arhid. Prof. univ. dr. Ioan I. Ică jr. Pr. Asist. univ. dr. Vasile Bîrzu	
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	

